

Aan
dg-teams DGBD/DGT/DGD

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

Datum
4 februari 2021

Auteur
UHB: [...]
FJZ: [...]
KETEN: [...]

memo

2020-1160 Energiewet

1. Wetsvoorstel/regeling

1.1. Beschrijving voorstel/regeling

Algemeen

Inleiding

Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) heeft de Belastingdienst verzocht om het wetsvoorstel Energiewet van een uitvoeringstoets te voorzien. De Energiewet is geen fiscale wet maar heeft wel impact op diverse fiscale wetten. Zie blz. 2 en 3 voor het overzicht van wetten die in hoofdstuk 7 van het wetsvoorstel Energiewet worden gewijzigd. Fiscaal lijkt de meeste impact te zien op de uitvoering van de energiebelasting (EB) die is opgenomen in de Wet belastingen op milieugrondslag (Wbm), en de opslag duurzame energie- en klimaattransitie (ODE) die met de EB wordt geheven en ingevorderd. Zo kan het begrippenkader in het wetsvoorstel door het creëren van mogelijkheden voor nieuwe actoren in combinatie met versoepelingen ten aanzien van leveringsvergunningen leiden tot een toename van het aantal belastingplichtigen bij de EB/ODE. Daarnaast gaat het bijvoorbeeld om de Algemene Douanewet, de Wet op de accijns en de Algemene wet bestuursrecht.

Aandachtspunt

Hoofdstuk 7 van het wetsvoorstel betreft de wetten waarin *direct* wordt verwezen naar de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet. De Belastingdienst en Douane hebben er geen zicht op of er in andere (fiscale) wetten *indirect* wordt verwezen naar de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet, door dezelfde terminologie of begrippen te gebruiken in de wetgeving of verwijzingen in wetsgeschiedenis. Vanuit de uitvoering willen wij in dit verband bij jullie extra aandacht vragen voor het begrip 'net'. Dat begrip bleek bij de overdrachtsbelasting en de omzetbelasting ook van belang, ondanks dat er geen directe verwijzing naar de Elektriciteitswet 1998 of Gaswet bestaat.

Toelichting op het wetsvoorstel

Het wetsvoorstel voor de nieuwe Energiewet is bedoeld voor implementatie van een aantal richtlijnen en verordeningen voor elektriciteit (het 'Clean Energy Package'), tot her-implementatie van de bestaande Europeesrechtelijke bepalingen en tot uitvoering van enkele onderdelen van het Klimaatakkoord. Tegelijkertijd komen de huidige Gaswet en Elektriciteitswet 1998 te vervallen, de inhoud van die wetten wordt – waar nodig – opgenomen in de Energiewet.

Dit wetsvoorstel behoudt de ordening van de gas- en elektriciteitsmarkt zoals deze thans geldt. De wetten zijn samengevoegd, waarbij als uitgangspunt heeft gegolden dat grote delen beleidsarm zijn overgenomen. Er zijn alleen wijzigingen aangebracht indien die *noodzakelijk* zijn, zowel ingegeven door EU regelgeving als nationaal. De scope van dit wetsvoorstel is beperkt tot de energiedragers elektriciteit en gas. De markten en de ordening van elektriciteit en gas zijn grotendeels gelijk en bevinden zich in een vergelijkbare fase van pan-Europese marktvorming.

Binnen de kaders van dit wetsvoorstel is er voor gekozen om veel onderwerpen voor gas beleidsneutraal te benaderen omdat de Europese Commissie heel recent een voorstel heeft gedaan tot wijziging van de Gasrichtlijn. Dit voorstel moet nog nader bestudeerd worden. De verwachting is dat er ook een onderdeel waterstof in zal zitten. Het is voorstelbaar dat deze nieuwe Gasrichtlijn zal leiden tot een aanpassing van de Energiewet. Een eventuele aanpassing zal te zijner tijd met een afzonderlijke uitvoeringstoets getoetst worden op uitvoerbaarheid.

Opbouw wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is opgebouwd via de lijnen van de energiemarkten en de kenmerken van de verschillende onderdelen daarvan. Met name hoofdstuk 7.11 is van belang voor zowel de Belastingdienst als de Douane, en dat daarnaast ook hoofdstuk 1.1, hoofdstuk 2 en mogelijk hoofdstuk 4 van belang kunnen zijn.

Hoofdstuk 1: omvat het begrippenkader met alle definities

Hoofdstuk 2: omvat de voorschriften voor de marktactiviteiten die door middel van gebruikmaking van de verschillende systeemonderdelen kunnen plaatsvinden. Daarbij gaat het om voorschriften voor afnemen en invoeden, en voor leveren, aggregeren, meten en balanceren. Iedere speler die een activiteit uitoefent, heeft binnen dat kader in beginsel onder gelijke voorwaarden toegang tot de verschillende markten. In de MvT wordt expliciet aangegeven dat nieuwe actoren zoals de peer-to-peer handelaar, actieve afnemer en aggregatoren belastingplichtig worden voor de energiebelasting.

Hoofdstuk 3: In hoofdstuk 3 zijn de voorschriften neergelegd voor de systemen en zijn beheerders.

Hoofdstuk 4: omvat alle regels die gelden rondom het beheer en de uitwisseling van gegevens binnen het energiesysteem.

Hoofdstuk 5: bevat taken en bevoegdheden van de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) en de Minister. Onder 'toezicht' is de verdeling opgenomen tussen toezichtstaken van de ACM en de Minister.

Hoofdstuk 6: In hoofdstuk 6 zijn de overige bepalingen geregeld, die op meerdere actoren van toepassing kunnen zijn.

Hoofdstuk 7: Dit hoofdstuk bevat als sluitstuk van het wetsvoorstel verschillende onderdelen, namelijk (i) de wijziging van andere wetten, (ii) het overgangsrecht en (iii) de slotbepalingen, zie hieronder.

Afdeling 7.1 wijziging andere wetten

- Artikel 7.1 wijziging Algemene Douanewet

- Artikel 7.2 wijziging Algemene wet bestuursrecht
- Artikel 7.3 wijziging Crisis- en herstelwet
- Artikel 7.4 wijziging Elektriciteitswet 1998
- Artikel 7.5 wijziging Gaswet
- Artikel 7.6 wijziging Gemeentewet
- Artikel 7.7 wijziging Omgevingswet
- Artikel 7.8 wijziging Provinciewet
- Artikel 7.9 wijziging Warmtewet
- Artikel 7.10 wijziging Waterschapswet
- Artikel 7.11 wijziging Wet belastingen op milieugrondslag
- Artikel 7.12 wijziging Wet uitvoering EU-handelingen energie-efficiëntie
- Artikel 7.13 Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken
- Artikel 7.14 Wet normering topinkomens
- Artikel 7.15 Wet op de accijns
- Artikel 7.16 wijziging Wet op de economische delicten
- Artikel 7.17 wijziging Wetboek van Strafvordering
- Artikel 7.18 wijziging overgangsrecht WON

Afdeling 7.2 overgangsrecht

Afdeling 7.3 slotbepalingen

Lagere regelgeving

De thans geldende besluiten en regelingen die zijn gebaseerd op de Gaswet en Elektriciteitswet 1998 zullen komen te vervallen. Dat betekent echter niet dat de inhoud van deze besluiten en regelingen ook vervalt, een aanzienlijk deel van de inhoud zal worden overgenomen in de nieuwe lagere regelgeving. Voor een aantal zaken zal uiteraard wel een nieuwe beleidsafweging moeten worden gemaakt, omdat deze in het wetsvoorstel aangepast worden of omdat het om nieuwe onderwerpen gaat. De lagere regelgeving is nog niet gereed. Mogelijk dat de lagere regelgeving aanleiding kan zijn tot aanvullende uitvoeringstoetsen, onder meer bij de Belastingdienst.

Overige

Op donderdag 9 december 2021 en op maandag 13 december 2021 hebben medewerkers van EZK een voorlichting gegeven aan de inhoudelijk meest betrokken medewerkers van het Landelijk Milieubelastingenteam Arnhem (LMA), de Corporate Dienst Vaktechniek (CD VT), de concerndirecties Uitvoering- en Handhavingsbeleid (UHB) en Fiscale Juridische Zaken (FJZ), en de Douane. Ook enkele medewerkers van de Afdeling Milieubelastingen en Accijns van het Directoraat-Generaal Fiscale Zaken (DGFZ) waren bij dit overleg aanwezig. Hierbij zijn zij in de gelegenheid gesteld om technische en juridische vragen te stellen.

1.1. Getoetst wetsvoorstel/regeling

Versie 17 november 2021.

Indien er op later dan genoemde datum nog wijzigingen plaatsvinden op de getoetste wettekst of regeling, moet worden bezien of herijking van deze uitvoeringstoets noodzakelijk is.

1.2. Beschrijving van de te beantwoorden vragen

1.2.1. *Vraag: over monitoring nieuwe actoren:*

In de voorfase is naar voren gekomen dat het noodzakelijk is om de toename van het aantal belastingplichtigen voor de EB/ODE te monitoren.

- *Graag vernemen we ideeën hoe dit gemonitord kan worden en wat daarvoor nodig is vanuit de Belastingdienst?*

Input vanuit LMA, CD VT, UHB, FJZ:

Monitoring kan op de volgende wijze plaatsvinden:

- Mutaties in bestand LMA met belastingplichtigen
- Door transmissie- en systeembeheerders (EDSN) periodiek overzicht van geregistreerde leveranciers van elektriciteit en aardgas te laten verstrekken.
- Door bij beheerders van een Gesloten Distributie Systeem (GDS) voor elektriciteit of aardgas overzichten van leveranciers op te vragen.

Overigens is het de verwachting van zowel het LMA als EZK dat de toename van het aantal belastingplichtigen, met name het aantal belastingplichtigen met een zeer beperkt fiscaal belang, beperkt zal blijven.

Los van het voorgaande, is het LMA al voornemens in de loop van dit jaar contact op te nemen met EDSN met het doel om werkafspraken te maken over de uitwisseling van gegevens aangaande geregistreerde leveranciers van elektriciteit en aardgas. Bij EDSN zal de uitvraag mede betrekking hebben op de aangevraagde (secundaire) allocatiepunten waarvoor een EAN wordt aangemaakt. Hierdoor verkrijgt het LMA inzicht in het aantal leveranciers dat erbij komt. De gegevensuitwisseling zou nu al mogelijk zijn op basis van artikel 53 de AWR. Het is voor de Belastingdienst niet mogelijk te achterhalen wie deze nieuwe actoren zijn, anders dan door dit op te vragen bij EDSN welke leveranciers hebben geleverd. Datzelfde geldt nu ook al voor leveranciers aan grootverbruikers omdat zij geen leveringsvergunning nodig hebben.

Vooralsnog denkt LMA aan een adhoc uitvraag van gegevens. Mocht een periodieke uitvraag wenselijk zijn dan moet dit nader onderzocht worden.

1.2.2. *Vragen met betrekking tot begrippenkader in Hoofdstuk 1:*

In de Wbm wordt in sommige gevallen rechtstreeks naar begrippen verwezen zoals ze zijn gedefinieerd in de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet. De directe verwijzingen zijn behandeld in 7.11 van de Energiewet. In samenhang met de directe verwijzingen wordt voor de uitvoering van de Wbm ook in algemene zin gekeken naar de Elektriciteitswet 1998, de Gaswet en bijbehorende lagere regelgeving en wetgeschiedenis.

- *Welke gevolgen hebben de wijzigingen van het begrippenkader in de Energiewet voor de uitvoering van de Belastingdienst?*
- *Zijn er begrippen die gedefinieerd moeten worden in de Energiewet of de Wbm ten behoeve van de uitvoering van de EB/ODE?*

Input LMA, CD VT, UHB, FJZ:

De gevolgen voor de uitvoering van de Belastingdienst zijn op dit moment lastig in beeld te brengen. Er komen veel begrippen bij en er treden eveneens meerdere wijzigingen op in bestaande begrippen en het gebruik van die begrippen in de Energiewet. Hierna volgen enkele van belang zijnde begrippen voor de uitvoering van de EB/ODE.

Het begrip "aansluiting"

De Wbm en de Energiewet kennen eigen definities van het begrip 'aansluiting'. In die zin raken ze elkaar niet. Er zijn wel enkele aandachtspunten, zie paragraaf 2.8 (overige juridische aspecten).

Het begrip "leverancier" in samenhang met het belastbaar feit

Voor de EB/ODE geldt dat het belastbare feit aansluit bij de levering of het verbruik, dit wijzigt op zich niet. De EB/ODE worden geheven van degene die de levering verricht dan wel van de gebruiker.

In de Wbm wordt alleen bij artikel 47 lid 4 voor het begrip 'leverancier' verwezen naar de definitie in de Elektriciteitswet 1998. In andere artikelen komt het echter ook voor (art. 57 en art. 68 in de Wbm, en meermaals in lagere regelgeving). Voor wat betreft het begrip leverancier als zodanig zouden er geen wijzigingen moeten optreden als gevolg van het wijzigen van de definitie van 'leverancier' in de Energiewet waardoor de woorden "een organisatorische eenheid die ..." wegvallen. In artikel 50, derde lid, onderdeel c, vierde en zevende lid, Wbm staan deze woorden opgenomen. Wij verwachten niet dat dit tot problemen aanleiding zal geven. Wij vragen separaat aandacht voor het begrip leveren, leverancier en belastingplicht voor wat betreft de nieuwe actoren. Zie paragraaf 2.8 (overige juridische aspecten) voor aandachtspunten.

Het begrip levering in de OB in samenhang met de nieuwe actoren

De energiebelasting wordt geheven van degene die de levering verricht. Onder 'levering' wordt voor de toepassing van de energiebelasting verstaan hetgeen daaronder wordt verstaan ingevolge de Wet op de omzetbelasting 1968. Dus wie van de partijen is leverancier zoals bedoeld in de Wet OB?

Wederverkoper

Het begrip wederverkoper wordt niet zelfstandig gedefinieerd in de Energiewet. Het staat genoemd in de definitie voor grootafnemer:

*grootafnemer: natuurlijke persoon of rechtspersoon die elektriciteit of gas koopt voor **wederverkoop**;*

Het begrip 'wederverkoper' komt niet voor in de Wbm. Het begrip komt wel voor in de Wet op de omzetbelasting 1968 (hierna OB) als volgt:

In de btw wordt het begrip 'wederverkoper' voor 2 situaties gebruikt:

*2a, lid 1, onderdeel k, Wet OB wederverkoper:
de ondernemer wiens activiteiten geheel of ten dele bestaan uit de wederverkoop van gebruikte goederen, kunstvoorwerpen, voorwerpen voor verzamelingen of antiquiteiten;*

Artikel 5b, lid 2, Wet OB:

Voor de toepassing van het eerste lid wordt, in afwijking van artikel 2a, eerste lid, onderdeel k, onder een wederverkoper verstaan een ondernemer wiens hoofdactiviteit op het gebied van de aankoop van gas, warmte of koude of elektriciteit bestaat in het opnieuw verkopen van die producten en wiens eigen verbruik van die producten verwaarloosbaar is.

De wederverkoper in de OB krijgt bij de koop zelf de macht om als eigenaar over de goederen te beschikken, zodat zijn verkoop aan een volgende partij altijd een levering is. In de definitie van grootafnemer in de Energiewet heeft 'wederverkoop' dezelfde betekenis als in de Wet OB. Dit betekent dat de wederverkoop van een grootafnemer een levering is waarbij de macht om als eigenaar over het goed te beschikken overgaat naar de afnemer.

Gebruik van het begrip wederverkoper in combinatie met de nieuwe actoren zoals bijvoorbeeld de peer to peer handelaar en de aggregator werkt verwarrend. Bij aggregeren is de koppeling met 'wederverkoop' expliciet gemaakt:

Mvt Energiewet artikelsgewijs commentaar:

Aggregeren

Aggregeren is een vorm van handelen; kenmerkend is dat een marktdeelnemer opgewekte elektriciteit of de verandering van de elektriciteitsbelasting van verschillende actieve afnemers koopt, dit combineert en het vervolgens wederverkoopt.

De begripsomschrijving van aggregeren is in navolging van artikel 2, onderdeel 18, van de Elektriciteitsrichtlijn geformuleerd vanuit het perspectief van de marktdeelnemer, en niet vanuit degene van wie deze marktdeelnemer de elektriciteit of belasting koopt of voor wie hij deze verkoopt.

Bij de verschillende actoren zal onderzocht moeten worden hoe één en ander is opgeschreven en hoe het bedoeld is.

Steeds is de vraag of de actor de macht krijgt om als eigenaar over de stroom te beschikken. Krijgt hij deze macht dan verricht hij in de regel een levering en anders een dienst als tussenpersoon/bemiddelaar. In de Wet OB geldt bovendien ook nog een wetsfictie, een tussenpersoon die handelt op eigen naam maar op order en voor rekening van een ander, wordt geacht een aan en door levering van het goed te verrichten (artikel 3, lid 6, Wet OB). Een tussenpersoon kan afhankelijk van de overeenkomst en feitelijke omstandigheden voor de OB dus optreden als een dienstverlener of een (door)leverancier/wederverkoper.

De situatie lijkt te kunnen ontstaan dat een nieuwe actor, die handelt alsof hij energieleverancier is, eigenlijk niet belastingplichtig is voor de EB/ODE, omdat hij geen levering verricht maar een dienst verleend. Dit kan gevolgen hebben voor het ontzorgen van kleine energieproducenten en daarmee ook het aantal belastingplichtigen.

Wil het "ontzorgen" slagen, dan is een voorwaarde dat de nieuwe actoren zelf belastingplichtig worden. Tevens is de vraag van belang wat EZK precies voor ogen heeft en of dit zowel voor de OB als de EB zou moeten gelden.

Het concept 'wederverkoop' is een steeds vaker voorkomende situatie waarmee partijen zich op de markt begeven. Zo zijn ANWB en Coolblue ook wederverkopers. Kern van de vraag is wie belastingplichtig is voor de energiebelasting.

Wederverkoop

Om een vergunning te krijgen van de ACM moet je aan bepaalde voorwaarden voldoen en (zeker in deze tijden) financiële zekerheden kunnen bieden. Tevens moet je 'programmaverantwoordelijkheid' dragen. Dit betekent dat je bij Tennet en Gasunie in de registers moet staan om tijdig, juist en volledig te kunnen aangeven hoeveel elektriciteit en gas je op het net gaat zetten, dan wel wat jouw klanten afnemen.

Kort gezegd hebben startende energieleveranciers een vergunninghouder nodig om onder die vergunning te kunnen gaan leveren.

De ACM heeft op haar website spelregels aangegeven over de wederverkoop. De uitgangspunt van de ACM zijn dat de vergunninghouder de energieleverancier is en de wederverkoper alleen een tussenpersoon. Er is echter wel ruimte voor de wederverkoper om te factureren en te innen.

<https://www.acm.nl/nl/onderwerpen/energie/energiebedrijven/wederverkoop-van-energie/wederverkoop-van-energie>

<https://www.acm.nl/nl/onderwerpen/energie/energiebedrijven/wederverkoop-van-energie/contracten-en-facturering>

Dat de ACM het begrip wederverkoper als zodanig heeft omarmd, zorgt voor extra onduidelijkheid. Het lijkt ons goed om de afbakening van begrippen in samenhang te bezien voor zowel de OB, de EB/ODE, de Energiewet als de ACM. OB kunnen de ficties voor commissionair (artikel 3, lid 6, Wet OB) en de veilingmeester (artikel 3, lid 5, Wet OB) wellicht nog aanknopingspunten bieden.

Vanuit de Wbm is het misschien goed om de begrippen in samenhang te bekijken met "doorleverancier". Doorleverancier is een begrip dat in de Wbm niet wettelijk gedefinieerd is, maar het begrip speelt wel een grote rol in de EB/ODE. Daarnaast zien we een belangrijke relatie met het begrip 'leverancier' en de nieuwe actoren. Zie ook het hiervoor benoemde begrip 'leverancier' en de samenhang met het belastbaar feit in de EB/ODE.

Wijziging begrippenkader 'kleinverbruikers / grootverbruikers'

Het woord 'kleinverbruik' wordt doorgaans uitgelegd aan de hand van artikel 95a, lid 1, van de Elektriciteitswet 1998. Daarin staat het volgende:

*Het is verboden zonder vergunning elektriciteit te leveren aan afnemers die beschikken over een aansluiting op een net met een totale maximale doorlaatwaarde van ten hoogste 3*80 A.*

Bij de Gaswet gaat het om artikel 10, lid 6, onderdeel a. Daarin staat het volgende:

een ieder die verzoekt om een aansluiting die een doorlaatwaarde heeft van ten hoogste 40m³(n) per uur te voorzien van deze aansluiting.

Grootverbruikers zijn degenen met een aansluiting met een grote doorlaatwaarde dan 3*80 A resp. 40m³(n) per uur.

In artikel 1.1 Elektriciteitswet zijn de volgende begrippen opgenomen:

kleine aansluiting: aansluiting met een aansluitgrootte kleiner dan of gelijk aan 3 x 80 Ampère voor elektriciteit of 40 m³(n) per uur voor gas.

grote aansluiting: aansluiting met een doorlaatwaarde groter dan 3 x 80 Ampère voor elektriciteit of 40 m³(n) per uur voor gas.

Het valt op dat bij het ene begrip wordt gesproken over aansluitgrootte en bij het andere begrip over doorlaatwaarde. Dit zou naar ons idee in beide gevallen doorlaatwaarde moeten zijn, net als in de Elektriciteitswet 1998 en Gaswet.

Het lijkt wenselijk om een directe verwijzing naar deze begrippen op te nemen in de EB/ODE. Op dit moment is bijvoorbeeld in artikel b18a van het Uitvoeringsbesluit belastingen op milieugrondslag het begrip grootverbruikaansluiting opgenomen. Daarnaast speelt dit bij mogelijke wetgeving inzake de voorschotmethode in de EB/ODE waar nu over wordt nagedacht.

1.2.3. Vraag ten aanzien van gevolgen van Hoofdstuk 4:

Hoofdstuk 4 van de Energiewet omvat alle regels die gelden rondom het beheer en de uitwisseling van gegevens binnen het energiesysteem. De informatie ten behoeve van de factuur van de leverancier wordt tevens als basis gebruikt voor de berekening van de EB/ODE.

- *Hebben de wijzigingen in hoofdstuk 4 invloed op de informatie over de geleverde hoeveelheid elektriciteit of gas?*

Input LMA:

Nee, dit hoofdstuk lijkt geen wijzigingen te bevatten die invloed hebben op de informatie over de geleverde hoeveelheid elektriciteit of gas. Wellicht kan dit alsnog aan de orde zijn bij de uitwerking in lagere regelgeving. De belastingplichtige

leverancier of gebruiker is verantwoordelijk voor het doen van een juiste aangifte.

1.2.4. Vragen met betrekking tot hoofdstuk 7:

- *Vormen de wijzigingen van fiscale wetgeving in hoofdstuk 7 een compleet beeld en zijn ze voldoende duidelijk?*

Input Douane:

In Artikel 7.1 (Algemene Douanewet) en 7.15 (Wet op de accijns) zijn wijzigingen opgenomen die betrekking hebben op de Douane.

Tijdens de sessies met EZK is door Douane gevraagd of met de wijzigingen in de Algemene Douanewet en de Wet op de accijns materiële wijzigingen worden beoogd. EZK gaf aan dat met die wijzigingen geen materiële wijzigingen worden beoogd; het is enkel dat het begrippenapparaat blijft aansluiten bij de EU-richtlijnen op dat vlak en op de nationale wetgeving.

In de voorlichting van 9 december 2021 over de nieuwe energiewet heeft EZ toegezegd de MvT op dit punt nog aan te vullen, zodat voor een ieder de strekking van deze wijziging helder is.

Input LMA:

Hier behandelen we de voorgestelde wetswijzigingen van de Wbm, zoals opgenomen in artikel 7.11 van de Energiewet.

Begrip 'beurs'

Onderdelen b en c in artikel 47, eerste lid, Wbm komen te vervallen. Daarmee vervallen de begrippen elektriciteitsbeurs en gasbeurs. Daarmee samenhangend wordt in artikel 50, derde lid, onderdeel b, Wbm de tekst "een gasbeurs of een elektriciteitsbeurs" vervangen door "een beurs".

Elektriciteitsbeurs en gasbeurs worden op zichzelf niet meer gedefinieerd in de Energiewet. De wijziging van artikel 50, derde lid, onderdeel b, Wbm lijkt onvoldoende. Dit onderdeel betreft 1 van de belastbare feiten van de EB/ODE, te weten het verbruik van aardgas of elektriciteit, indien dit product is verkregen door tussenkomst van een gasbeurs of elektriciteitsbeurs [straks: een beurs]. De aanwijzing van een beurs gebeurt op grond van de huidige Gaswet (art. 66b) en Elektriciteitswet 1998 (art. 86e) door de minister van EZK.

Vragen die hierbij opkomen: Hoe vindt dit straks plaats? Is er wellicht iets anders waarnaar we kunnen verwijzen in de Wbm om onduidelijkheden te voorkomen? De wetswijziging die wordt voorgesteld is ons inziens onvolledig. Zie voor een hiermee samenhangend onderwerp paragraaf 2.8 (overige juridische aspecten).

Ter informatie:

In het wetsvoorstel wordt 'elektriciteitsmarkt' gedefinieerd, daarin komt het woord elektriciteitsbeurzen voor:

elektriciteitsmarkt: markt voor elektriciteit, waaronder over-the-counter-markten en elektriciteitsbeurzen, markten voor de verhandeling van energie, capaciteit, balancerings- en ondersteunende diensten in alle tijdsbestekken, waaronder termijn-, day-ahead- en intradaymarkten;

- Er is geen vergelijkbaar begrip gedefinieerd voor 'gasmarkt'. Hierdoor is het begrip gasbeurs verdwenen terwijl we dit wel nodig hebben in de Wbm.

- In de transponeringstabel staat wat betreft art. 86e, 1^e, 2^e, 4^e en 5^e lid Elektriciteitswet 1998: vervallen. Wat betreft het 3^e lid van dat artikel (faciliteren beurzen) wordt verwezen naar 3.116, 1^e lid, Energiewet.
- In de transponeringstabel staat wat betreft art. 66b, 1^e, 2^e, 4^e en 5^e lid Gaswet: vervallen. Wat betreft het 3^e lid van dat artikel (faciliteren beurzen) wordt verwezen naar 3.116, 1^e lid, Energiewet.

Het begrip "productie-installatie"

Onderdeel v van artikel 47, eerste lid, Wbm komt te vervallen. Daarmee vervalt het begrip productie-installatie. Dit begrip wordt in de EB/ODE gebruikt in art. 50, lid 5, Wbm.

Wbm:

een productie-installatie als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel ah, van de Elektriciteitswet 1998.

Elektriciteitswet 1998:

productie-installatie: een installatie, bestaande uit één of meer productie-eenheden, voor de opwekking van elektriciteit.

In de transponeringstabel bij de Energiewet staat bij het begrip productie-installatie enkel dat het is vervallen.

Nu dit begrip komt te vervallen kan er onduidelijkheid ontstaan over wat er met dit begrip wordt bedoeld in artikel 50, vijfde lid, Wbm. Dat is onwenselijk aangezien het gaat om een grondslagbepaling in de EB/ODE:

Artikel 50, lid 5: Het derde lid, onderdeel a, is niet van toepassing met betrekking tot de levering van elektriciteit aan een huurder van een woning, voor zover die elektriciteit door de verhuurder van die woning is opgewekt door middel van hernieuwbare energiebronnen, waarbij de productie-installatie is aangebracht op of aan het gebouw met toebehoren waarvan de woning onderdeel uitmaakt, dan wel op of aan de bij dat gebouw behorende grond met toebehoren.

Kan er wellicht alsnog worden aangesloten bij een (nieuw) begrip in de Energiewet? Vergelijk het aandachtspunt bij beurs hiervoor. Er verdwijnt een definitie die vanwege haar rol in de Wbm niet kan vervallen dan wel door iets vervangen zou moeten worden.

Let op, bij het overgangsrecht inzake de zgn. postcoderoosregeling is dit begrip ook van belang.

Overigens wordt in de Energiewet wel een zelfstandig begrip "installatie" gedefinieerd. Dat begrip heeft geen raakvlakken met het begrip installatie dat in de EB/ODE wordt gebruikt. We voorzien daardoor geen problemen met die definitie in de Energiewet.

Begrip 'net' wordt vervangen door 'systeem'

Opmerking vooraf:

Tijdens de uitvoeringstoets is naar voren gekomen dat het wegvallen van het begrip 'net' in de Energiewet op veel meer gebieden gevolgen heeft dan oorspronkelijk gedacht. De hierna genoemde gevolgen zijn een goede indicatie van wat er speelt, maar geven naar verwachting nog geen volledig beeld.

In de MvT bij het wetsvoorstel voor een nieuwe Energiewet is aangegeven dat de elektriciteitswet en de gaswet zijn samengevoegd, waarbij als uitgangspunt heeft gegolden dat grote delen *beleidsarm* zijn overgenomen. Er zijn alleen wijzigingen aangebracht indien die *noodzakelijk* zijn, zowel ingegeven door EU regelgeving als nationaal.

De Belastingdienst signaleert dat het begrip 'net' en 'netwerk' integraal is vervangen door de woorden 'systeem', 'distributiesysteem' en 'transmissiesysteem'. Het begrip 'netbeheerder' is vervangen door 'distributiesysteembeheerder' en wordt afgekort met DSB. De 'landelijke netbeheerders', TenneT en Gasunie, worden aangeduid met 'transmissiesysteembeheerder' en afgekort met TSB.

Tijdens de sessies was de uitleg van EZK op de vraag waarom 'net' is vervangen door 'systeem' dat de nieuwe terminologie die gekozen is in de voorgestelde Energiewet is gebaseerd op Europese regelgeving en dat uniformering van het internationale begrippenkader wenselijk is.

In de MvT bij de Energiewet staat het volgende:

De terminologische omzetting van net naar systeem heeft niet ten doel om beleidsinhoudelijke wijzigingen door te voeren, maar om de wetgeving ook qua begrippenkader beter te laten aansluiten bij het Europese regelgevingscomplex. De omschrijvingen in de nieuwe Energiewet kennen allemaal de zinsnede '(stelsel van) leidingen en daarmee verbonden hulpmiddelen ten behoeve van transport'.

Voor wat betreft de Omzetbelasting (OB) strookt de uitleg van EZK niet met de Europese btw-richtlijn. In de btw-richtlijn, en daarmee ook in de wet OB, wordt aangesloten bij zowel het begrip systeem als net. Zie artikel 38 lid 1 van de btw-richtlijn.

Vanuit de overdrachtsbelasting (OVB) hebben wij de volgende input ontvangen: Het begrip 'net' wordt ook gebruikt in de overdrachtsbelasting in de zogenoemde netwerkvrijstelling in artikel 15 lid 1 y Wet op belastingen Rechtsverkeer (WBR). De uitleg van een 'net' of 'systeem' in de Energiewet is van invloed op de reikwijdte van de toepassing van de netwerkvrijstelling van de overdrachtsbelasting en iedere inhoudelijke wijziging zal gevolgen hebben voor deze vrijstelling. In de MvT is aangegeven dat er met de wijziging van het begrip niet is beoogd om beleidsinhoudelijke wijzigingen door te voeren. Vooralsnog *lijkt* de terminologische wijziging van het woord 'net' in 'systeem' niet te leiden tot extra gevolgen voor de WBR.

Vanuit de OVB willen we aandacht vragen voor de volgende punten teneinde de impact beter te kunnen beoordelen:

- Is er aandacht geweest voor het begrip net en netwerken in brede zin en de invloed van de begripwijzigingen in de Energiewet daarop? Denk aan waterstofnetten (die nu in de Energiewet worden opgenomen en daarin systeem worden genoemd), rioleringsnetten, waterleidingnetten, olie-/brandstofpijpleidingen, kabelnetten en glasvezelkabelnetwerken. Voor elektriciteit en gasnetwerken is in de Elektriciteitswet en de Gaswet specifiek aangegeven wat tot het netwerk moet/mag worden gerekend en ook wat er niet toe behoort. Voor andere netwerken zoekt de OVB aansluiting bij andere wetgeving, zoals bijvoorbeeld de telecommunicatiewet of de warmtewet.
- Het begrip 'netwerk' speelt een grote rol in de telecommunicatiewet. Is daar aandacht voor geweest
- Is het mogelijk dat er een niet direct zichtbare uitbreiding volgt uit de definities die gehanteerd worden voor distributiesysteem en transmissiesysteem voor elektriciteit en gas?
- Behoort een volledig geïntegreerde netwerkcomponent tot 'systeem'?

- Hoe moeten we het begrip 'systeemkoppeling' precies duiden? Is dit een koppeling tussen een transmissiesysteem en een distributiesysteem of tussen twee distributiesystemen? Voor de netvrijstelling in de OVB is van belang tot welk net die koppeling zelf behoort.
- Vraag is tenslotte in hoeverre definities zijn gebaseerd op Europese regelgeving? (we zien niet direct een basis in de elektriciteitsrichtlijn of verordening).

Vanuit de Wbm hebben wij de volgende input ontvangen:

In de uitvoering voor de EB/ODE zal het wegvallen van het 'net', naar verwachting tot zeer veel discussies aanleiding geven omdat het onduidelijkheden oproept. Door de discussies die zullen ontstaan voorzien wij hoge(re) uitvoeringskosten.

De EB/ODE heeft immers als grondslag voor belastingheffing de 'levering via een aansluiting op een 'distributienet'.

Het begrip 'distributienet' speelt eveneens een rol bij de Belasting op Leidingwater (de BOL), deze belasting is net als de EB ook opgenomen in de Wbm.

Vanuit de uitvoering pleiten wij ervoor om de begrippen 'net', 'netwerk' en 'netten' in haar huidige betekenis binnen de Elektriciteitswet en de Gaswet te behouden binnen de Energiewet, omdat het begrip 'net' volledig is ingeburgerd in de maatschappij en een grote olievlek vormt in wet en regelgeving.

Aanpassing van het begrip is volgens de Belastingdienst niet noodzakelijk en zeker niet wenselijk. De richtlijn verplicht hier naar ons idee niet toe. In de richtlijn wordt het begrip 'distributiesysteembeheerder' naast het begrip 'net' en 'netwerk' gebruikt, zie bijvoorbeeld overweging 61 uit RL 2019/944. Ook in het Duits en Frans worden de begrippen naast elkaar gebruikt. Het is voor elke gebruiker van de richtlijn duidelijk wat wordt bedoeld, juist door de verschillende begrippen in combinatie met elkaar te gebruiken. Er ontstaat geen verwarring, eerder andersom: bij het lezen is direct duidelijk wat wordt bedoeld. Daarmee worden onnodige discussies voorkomen, zodat er geen aanleiding bestaat dat de uitvoeringskosten op dit punt zullen stijgen. De Belastingdienst stelt voor om overeenkomstig de Richtlijn alsnog te kiezen voor het hanteren van zowel het gebruik van het begrip 'systeem' naast het begrip 'net'. Er zullen dan geen discussies ontstaan die potentieel leiden tot hogere uitvoeringskosten.

Mocht de keuze toch worden dat wordt vastgehouden aan het schrappen van het begrip 'net', dan komen voor de EB/ODE 2 opties bovendien:

1. Geen aanpassing aanbrengen in het wetsvoorstel.
2. Het wetsvoorstel zodanig aanpassen dat in de Wbm het begrip 'distributienet' wordt vervangen door 'transmissie- of distributiesysteem' of gewoon door 'net'.

Het nadeel van optie 1 is dat het qua spreektaal onduidelijkheden kan oproepen als alleen wordt verwezen naar *distributienet*, en *transmissienet* niet wordt genoemd. Eenduidig taalgebruik bevordert compliant gedrag.

Voorgestelde wijzigingen uit 7.11 voor artikel 47 lid 4 en lid 6 van de Wbm:

In de Energiewet is bij de wijziging van de Wbm het begrip 'distributienet' voor elektriciteit wederom gehanteerd, doordat artikel 47, vierde lid, Wbm als volgt komt te luiden:

Met betrekking tot elektriciteit wordt onder distributienet verstaan een transmissie- of distributiesysteem voor elektriciteit als bedoeld in artikel 1.1 van de Energiewet, met uitzondering van een distributiesysteem voor elektriciteit met een spanningsniveau van ten hoogste 0,4 kV en een verbruik van ten hoogste 0,1 GWh per jaar, indien een ander dan een leverancier als bedoeld in artikel 1.1 van de Energiewet of een beheerder van een distributiesysteem voor elektriciteit als bedoeld in artikel 1.1 van de Energiewet een recht van gebruik heeft van dat systeem.

Bij gas wordt "gastransportnet als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet" vervangen door "een transmissie- of distributiesysteem voor gas als bedoeld in artikel 1.1 van de Energiewet".

Hierdoor komt artikel 47, zesde lid, Wbm als volgt te luiden:

Met betrekking tot aardgas wordt onder distributienet verstaan een transmissie- of distributiesysteem voor gas als bedoeld in artikel 1.1 van de Energiewet.

We willen aandacht vragen voor de redactie van artikel 47 lid 4 Wbm en voor de opzet van de voorgestelde wijzigingen tussen lid 4 en lid 6. Voor artikel 47 lid 4 heeft dit betrekking op 'bagatelnets', 'leverancier' en 'beheerder'.

Het begrip 'leverancier' en 'netbeheerder'

In art. 47, lid 4, Wbm voor het begrip leverancier en het begrip netbeheerder verwezen naar de definities in de Elektriciteitswet 1998.

Art. 1, lid 1, onderdeel f, Elektriciteitswet 1998:

leverancier: een organisatorische eenheid die zich bezighoudt met het leveren van elektriciteit.

Art. 1, lid 1, onderdeel k, Elektriciteitswet 1998:

netbeheerder: een vennootschap die op grond van [artikel 10](#), [13](#), [14](#) of [15a](#) is aangewezen voor het beheer van een of meer netten.

Deze begrippen worden in de Wbm gebruikt voor het uitzonderen van een zgn. bagatelnets van het begrip net. In de Energiewet worden andere definities gehanteerd, zie hieronder. De wijziging van art. 547 lid 4, Wbm die is opgenomen in artikel 7.11 Energiewet lijkt onvoldoende. De begrippen in de Energiewet lijken wezenlijk te verschillen van de definities in de Elektriciteitswet 1998. Het verzoek om verduidelijking te vragen en zo nodig het wetsvoorstel en de memorie van toelichting aan te passen. Het is nu met name niet duidelijk om welke 'beheerder' het gaat.

Art. 1.1 Energiewet mbt leverancier:

- *leverancier: natuurlijke persoon of rechtspersoon die elektriciteit of gas levert aan een eindafnemer of die ten behoeve van een eindafnemer faciliteert in peer-to-peer-handel.*

Door de gekozen bewoordingen in deze definitie wordt de facilitator aangemerkt als leverancier, terwijl mogelijk geen (belaste) levering door hem plaatsvindt. Zie in dit kader ook de opmerking bij 'wederverkoper'.

Art. 1.1 Energiewet bevat vele definities mbt (net)beheerder (welke te gebruiken?):

- *beheerder van een gasopslagsysteem: rechtspersoon die krachtens artikel 3.2, eerste lid, onderdeel i, [aanwijzing beheerders door Minister] is aangewezen;*
- *beheerder van een gesloten systeem: rechtspersoon die op grond van artikel 3.6 [aanwijzing beheerders gesloten systeem door ACM] is aangewezen;*
- *buitenlandse transmissiesysteembeheerder: beheerder van een transmissiesysteem in een andere lidstaat die op grond van wettelijke regels is aangewezen als beheerder, bedoeld in artikel 2, onderdeel 35, van Richtlijn 2019/944 of artikel 2, onderdeel 4, van Richtlijn 2009/73;*
- *distributiesysteembeheerder: distributiesysteembeheerder voor elektriciteit of voor gas;*
- *distributiesysteembeheerder voor elektriciteit: rechtspersoon die op grond van artikel 3.2, eerste lid, onderdeel e, [aanwijzing beheerders door Minister] is aangewezen;*
- *distributiesysteembeheerder voor gas: rechtspersoon die op grond van artikel 3.2, eerste lid, onderdeel f, [aanwijzing beheerders door Minister] is aangewezen;*
- *gasopslagbeheerder: rechtspersoon die krachtens artikel 3.2, eerste lid, onderdeel i, [aanwijzing beheerders door Minister] is aangewezen voor het beheer van een gasopslagsysteem;*
- *interconnectorbeheerder: interconnectorbeheerder voor elektriciteit of voor gas;*
- *interconnectorbeheerder voor elektriciteit: rechtspersoon die op grond van artikel 3.2, eerste lid, onderdeel b, [aanwijzing beheerders door Minister] is aangewezen;*
- *interconnectorbeheerder voor gas: rechtspersoon die op grond van artikel 3.2, eerste lid, onderdeel d, [aanwijzing beheerders door Minister] is aangewezen;*

- *LNG-beheerder: rechtspersoon die krachtens artikel 3.2, eerste lid, onderdeel h, [aanwijzing beheerders door Minister] is aangewezen voor het beheer van een LNG-systeem;*
- *registerbeheerder: partij die op grond van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 4.3, 4.4, 4.5 of 4.10 een register bijhoudt;*
- *systeembeheerder: beheerder van een systeem;*
- *transmissiesysteembeheerder: transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit of voor gas;*
- *transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit: rechtspersoon die op grond van artikel 3.2, eerste lid, onderdeel a, is aangewezen;*
- *transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit op zee: rechtspersoon die op grond van artikel 3.2, eerste lid, onderdeel g, [aanwijzing beheerders door Minister] is aangewezen;*
- *transmissiesysteembeheerder voor gas: rechtspersoon die op grond van artikel 3.2, eerste lid, onderdeel c, [aanwijzing beheerders door Minister] is aangewezen;*

Het begrip 'Gesloten Distributie Systeem' (GDS) wordt 'Gesloten Systeem'

Dit begrip is een verbijzondering van het begrip net. Het begrip 'net' is hiervoor behandeld.

In artikel 1, lid 1, onderdeel aq, Elektriciteitswet 1998 luidt de definitie als volgt:

gesloten distributiesysteem: een net waarvoor op grond van [artikel 15](#) ontheffing is verleend;

In artikel 1, lid 1, onderdeel am, Gaswet luidt de definitie als volgt:

gesloten distributiesysteem: een net waarvoor op grond van [artikel 2a](#) ontheffing is verleend.

In de Energiewet vervangt het begrip gesloten systeem de huidige definities van gesloten distributiesysteem. Het begrip 'gesloten systeem' wordt in artikel 1.1. van de Energiewet als volgt gedefinieerd:

distributiesysteem of in geval van elektriciteit een transmissiesysteem tot een spanningsniveau van maximaal 150 kilovolt, dat op grond van artikel 3.7, eerste lid, is erkend.

Het lijkt de uitvoering niet direct te raken. In de Wbm of lagere regelgeving staat geen directe verwijzing naar GDS. Verder lijken er geen wijzigingen mee te zijn beoogd. Zie tevens artikel 7.33 van het overgangsrecht in de Energiewet.

Salderingsregeling

In hoofdstuk 2, artikel 2.30 Energiewet is de nieuwe bepaling opgenomen inzake salderen van elektriciteit bij kleine aansluitingen ('kleinverbruikers'). Zoals uit de transponeringstabel bij de Energiewet blijkt, staat saldering nu in artikel 31c van de Elektriciteitswet 1998. In hoofdstuk 7 van de Energiewet wordt artikel 50, lid 2, Wbm aangepast vanwege de nieuwe bepaling in de Energiewet. Op 8 oktober 2020 is bij de Tweede Kamer het wetsvoorstel tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998 en de Wet belastingen op milieugrondslag ter uitvoering van de afbouw van de salderingsregeling voor kleinverbruikers ingediend (inclusief uitvoeringstoets Belastingdienst). In 2021 is het wetsvoorstel controversieel verklaard en is de behandeling stil komen te liggen. Recent is voorgesteld door de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat dat het wetsvoorstel wordt aangemeld voor plenaire behandeling.

Vraag die opkwam: Is er gelet op samenloop, nu het hiervoor genoemde wetsvoorstel enige tijd heeft stilgelegen? Is onderstaande inwerkingtredingsbepaling voldoende?

Artikel 7.54 inwerkingtreding

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Verwijzing in artikel 55 Wbm

In artikel 55, onderdeel a, Wbm wordt "krachtens de Gaswet" vervangen door "bij of krachtens de Energiewet". Dit lijkt geen gevolgen te hebben.

2. Perspectief van de Belastingdienst, Douane en Toeslagen

2.1. Interactie burgers/bedrijven

Het voorstel heeft met name gevolgen voor energieleveranciers, energieproducenten en voor verbruikers (zoals burgers en bedrijven). De Belastingdienst en Douane zullen via de reguliere kanalen deze doelgroepen informeren.

2.1.1. Aard en omvang doelgroep

Energieproducenten en voor de EB/ODE belastingplichtige leveranciers en verbruikers van elektriciteit en aardgas.

2.1.2. Communicatie

Communicatie vindt plaats via de reguliere kanalen.

2.1.3. Dienstverlening

			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x

2.2. Maakbaarheid systemen

Vooralsnog niet van toepassing, tenzij voor de EB/ODE blijkt dat het aantal belastingplichtigen fors toeneemt. Dat ligt echter niet in de lijn der verwachting.

2.2.1. Gegevens en AVG-aspecten

Niet van toepassing.

2.2.2. Massaal proces

Niet van toepassing.

2.2.3. IV-aspecten

De Energiewet raakt met name de Wet belastingen op milieugrondslag (Wbm) waar de energiebelasting (EB) deel van uitmaakt en raakt als zodanig de keten IV IBS Overige Middelen.

Op basis van de huidige kennis, is de verwachting dat de IV-impact beperkt zal zijn. Het aantal mogelijk nieuwe belastingplichtigen (die voortkomen uit de wijziging van art.47 Wbm), zal volgens inschatting eerder in de tientallen zijn, dan

in de honderd- of duizendtallen. Daarnaast hebben de genoemde wijzigingen evenmin betrekking op de grondslag. Hierdoor zal de Energiewet geen impact hebben op de aangifteprocessen en applicatieve ondersteuning. De noodzakelijke wijzigingen op het communicatieve vlak (w.o. website, handboek en eventuele toelichtingen) kunnen met de jaarlijkse (onderhouds-)werkzaamheden worden meegenomen conform de parameterbrief.

2.2.4. Bestuurlijke informatie

De eventuele toename en aard van nieuwe belastingplichtigen wordt gemonitord door het Landelijk Milieubelastingenteam Arnhem (LMA).

			
<i>Maakbaarheid systemen</i>		nvt	
<i>Beslag portfolio:</i>	jaaraanpassing/inpasbaar		

2.3. Handhaafbaarheid

2.3.1. Handhavingsstrategie

Eventuele nieuwe belastingplichtigen voor de EB/ODE zijn met behulp van derdeninformatie op te sporen. Er wordt gemonitord in welke mate het aantal belastingplichtigen toeneemt en of de aard van deze nieuwe belastingplichtigen verschilt van de huidige belastingplichtigen. Op basis van deze monitoring zal worden beoordeeld of de handhavingsstrategie aanpassing behoeft. Met EDSN zullen nadere afspraken worden gemaakt aangaande de processen rond de monitoring.

			
<i>Handhaafbaarheid</i>			x

2.4. Fraudebestendigheid

Eventuele nieuwe belastingplichtigen voor de EB/ODE zijn met behulp van derdeninformatie op te sporen. Met informatie van EDSN is de volledigheid van het aantal belastingplichtigen vast te stellen. Met EDSN zullen nadere afspraken worden gemaakt aangaande de processen rond de monitoring.

			
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	

2.5. Complexiteitsgevolgen

De Belastingdienst sluit niet uit dat er meer belastingplichtigen bijkomen, of belastingplichtigen van een andere aard, maar de verwachting is niet dat dit invloed zal hebben op de handhavingsstrategie, bedrijfsvoering, of personele gevolgen zal hebben. Mocht echter uit de monitoring blijken dat er toch meer belastingplichtigen bijkomen dan verwacht, dan leidt dit tot verhoging van de complexiteit van de uitvoering. Op dat moment zal dan onderzocht moeten worden of dit wettelijk opgelost kan worden door bijvoorbeeld de belastingplichtigen met een gering fiscaal belang uit te zonderen van de heffing. Het Landelijk Milieubelastingenteam Arnhem is namelijk niet ingericht op grote aantallen belastingplichtigen met gering fiscaal belang.

In het huidige wetsvoorstel (versie 17 november 2021) zitten nog diverse punten die aandacht vergen en verduidelijkt moeten worden voordat het wetsvoorstel wordt ingediend. Bij gebrek aan duidelijkheid, kan het aantal discussies over de uitvoering van een aantal belastingen toenemen en compliant gedrag afnemen. Het gaat bij de EB/ODE onder meer om begrippen of bepalingen die zien op het belastbare feit. Er moet geen onduidelijkheid gaan ontstaan over wat er belast is en wie de belastingplichtige is. Zie ook 2.8.

			
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		x	

2.6. Risico procesverstoringen

Aangezien het niet in de lijn der verwachting ligt dat er voor de EB/ODE veel belastingplichtigen bijkomen, en er verder weinig wijzigingen zijn, is het risico op procesverstoringen klein. Tegelijkertijd zijn er nog diverse punten qua wetgeving die aandacht vergen. Bij gebrek aan duidelijkheid, kan het aantal discussies over de uitvoering van de EB/ODE toenemen en compliant gedrag afnemen. Als de onduidelijkheden qua wetgeving blijven bestaan, kan dit alsnog tot procesverstoringen leiden.

<i>Risico procesverstoringen:</i>	klein
-----------------------------------	--------------

2.7. Uitvoeringskosten en personele gevolgen

Claim	Hoofdproces (L0)	subproces (L1)	BO	§ rapp.	toelichting	soort	dvh #	totale kosten	I/S	fte/dagen/kosten opgesplitst naar jaar					
										2021	2022	2023	2024	2025	2026+
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
								0,0	€ 0						
									totaal fte	0	0	0	0	0	0
									totaal fte (€, niet DF&A-fte)	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€
									tot. IV/DF&A/materieel (€)	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€
									totaal	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€

reken uren om naar fte met 1410 uren per jaar

uren	fte
	0,00

1410 volgt uit de handleiding overheidstarieven 2021 (HOT)
HOT rekent 7,2u / werkdag (=36/5)

tbv TK- sjabloon	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>						
Dienstverlening	€ 0	€ 0						
Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0						
Automatisering	€ 0	€ 0						
personele gevolgen	0,0	0,0						
tbv DF&A, IV en cd IV&D								
IV-dagen	0	0						
DF&A-dagen	0	0						
tbv C&F en DO-control			2021	2022	2023	2024	2025	2026+
jaaraanpassingen	€ 0	€ 0	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€
beperkt	€ 0	€ 0	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€
wijziging art. 10	€ 0	€ 0	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€
externe claim (ander ministerie)	€ 0	€ 0	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€
			0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€

n.b.: kolomtotalen worden automatisch afgerond op €10.000

Toelichting: dubbelklikken om te wijzigen, indien extra regels nodig zijn in tabel, verzoek aan uitvoeringstoets@minfin.nl

2.7.1. Voorziene dekking uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten zijn beperkt en worden opgevangen binnen de bestaande kaders. De personele gevolgen zijn beperkt en worden opgevangen binnen de bestaande capaciteit.

2.8. Overige aspecten (juridisch en specials)

Op donderdag 9 december 2021 en op maandag 13 december 2021 hebben medewerkers van EZK een voorlichting gegeven aan de inhoudelijk meest betrokken medewerkers van het LMA, CD VT, UHB, FJZ, en de Douane. Ook enkele medewerkers van DGFZ waren bij dit overleg aanwezig. Hierbij zijn zij in de gelegenheid gesteld om technische en juridische vragen te stellen. De focus lag op gevolgen voor de EB/ODE en de accijns. We hebben vooral ingezoomd op de veelheid aan begrippen binnen het energiesysteem als geheel.

In 1.3 zijn de nodige begrippen en andere wijzigingen aan de orde gekomen. In aanvulling daarop zijn er nog enkele onderwerpen waar de uitvoering aandacht voor willen vragen, zie hierna. Tot slot lijkt het relevant om te kijken of de huidige uitvoering van de EB/ODE met behulp van de Energiewet vereenvoudigd of verduidelijkt kunnen worden in de (nabije) toekomst. Dat staat los van de directe impact van het wetsvoorstel Energiewet in zijn huidige vorm.

Belastingplichtigen

In de MvT bij het wetsvoorstel wordt aangegeven dat nieuwe actoren zoals de peer-to-peer handelaar, actieve afnemer en aggregatoren belastingplichtig worden voor de energiebelasting. Het belastbaar feit voor de EB is de levering of het verbruik van elektriciteit of gas. Onder levering wordt verstaan hetgeen daaronder wordt verstaan ingevolge de [Wet op de omzetbelasting 1968](#). De belasting wordt geheven van degene die de levering verricht. De uitlatingen in de MvT zijn op zichzelf onvoldoende om genoemde nieuwe actoren als belastingplichtig aan te merken voor de EB. Hiervoor moet steeds worden beoordeeld wie, gezien vanuit de EB, de levering verricht. Bij peer-to-peer handel, waarbij een partij (uitsluitend) fungeert als tussenpersoon, is het bijvoorbeeld de vraag wie fiscaal gezien de levering verricht. (zie ook hierna) Hierover kunnen in de uitvoeringspraktijk discussies ontstaan, waarbij de uitlatingen in de MvT onvoldoende zijn om dit te ondervangen. Volgens de MvT is de peer-to-peer handelaar onder andere verantwoordelijk voor de facturering en voor de inning en afdracht van systeemtarieven. Het is ongewenst dat de belastingplicht in die situatie bij een ander ligt dan de peer-to-peer handelaar, maar op basis van de Wbm is dat mogelijk wel de situatie die dan ontstaat.

Vanuit de uitvoering vragen we aandacht voor de samenhang tussen het leveringsbegrip in de Wet op de omzetbelasting 1968 en de Wbm. In het kader van een "wederverkoper" heeft overleg plaats gehad met BTW collega's. Als bijvoorbeeld een peer-to-peer handelaar optreedt als wederverkoper lijkt er sprake te zijn van een dienst en niet van levering. Indien een bedrijf een surplus aan opgewekte elektriciteit verkoopt via de dienstverlening van de peer-to-peer handelaar, blijft het bedrijf zelf leverancier en daarmee zelf belastingplichtig. Dit lijkt nu niet duidelijk in beeld te zijn gezien de wijze waarop dit in de MvT is opgeschreven. De verwachting is dat dit problemen zal gaan geven in de uitvoering. Hierbij het verzoek aan de wetgever(s) na te gaan of een wettelijke oplossing mogelijk is. Zie ook hierna.

Het begrip "aansluiting"

De Wbm en de Energiewet kennen eigen definities van het begrip 'aansluiting'. In die zin raken ze elkaar niet. Er zijn wel enkele aandachtspunten. In de Energiewet komen nog diverse andere begrippen voor die zien op locaties rond de aansluiting. Denk bijvoorbeeld aan 'verbindingen', 'overdrachtspunt' en 'allocatiepunt'. Het is wenselijk om na te gaan hoe die begrippen zich tot elkaar verhouden en of die andere begrippen in de Energiewet van belang zijn om opgenomen te worden in de Wbm. Denk aan op welk punt de overdracht van de beschikkingsmacht plaatsvindt. Dit kan onder meer gevolgen hebben voor de kwalificatie als een belastbaar feit in zowel de EB/ODE als de omzetbelasting.

Begrip 'doorlevering' in combinatie met het begrip 'leverancier'

Het begrip doorlevering speelt een grote rol, terwijl het begrip nu niet gedefinieerd is in de Wbm. Het begrip komt niet voor in de Elektriciteitswet 1998 of de Gaswet en ook niet in het wetsvoorstel. Kunnen we van de gelegenheid gebruik maken om het begrip doorlevering te codificeren?

Het begrip 'leverancier' is niet zelfstandig gedefinieerd in de Wbm. Via artikel 47 lid 4, Wbm wordt in de definitie voor distributienet verwezen naar het begrip leverancier als bedoeld in de Elektriciteitswet 1998. Het begrip leverancier wordt in de Energiewet opgenomen in artikel 1.1 van de Energiewet, maar betreft een andere definitie dan nu.

Huidige definitie in de Elektriciteitswet 1998:

een organisatorische eenheid die zich bezighoudt met het leveren van elektriciteit.

Nieuwe definitie in de Energiewet:

natuurlijke persoon of rechtspersoon die elektriciteit of gas levert aan een eindafnemer of die ten behoeve van een eindafnemer faciliteert in peer-to-peer-handel;

De Belastingdienst verzoekt de wetgever(s) na te gaan of een eigen invulling gewenst is, en daarbij in de Wbm ook te kijken naar het begrip 'organisatorische eenheid die ...' en de begrippen inzake nieuwe actoren.

Het begrip 'hernieuwbare energiebronnen'

Het valt het LMA op dat het begrip 'hernieuwbare energiebronnen' in de Energiewet anders luidt dan het begrip 'hernieuwbare energiebronnen' in de Wbm.

Art 1.1 Energiewet:

wind, zon, omgevingslucht, oppervlaktewater, aardwarmte, zee, waterkracht, biomassa, stortgas, rioolwaterzuiveringsgas en biogas.

Art. 47, lid 1, onder i, Wbm:

wind, zonne-energie, aardwarmte, golfenergie, getijdenenergie, waterkracht, biomassa, stortgas, rioolwaterzuiveringsgas en biogas.

Zijn de nieuwe begrippen omgevingslucht en oppervlaktewater relevant voor de EB/ODE, of kan de definitie in de Wbm ongewijzigd blijven?

Levering op het landelijk net of op een buitenlands net (incl. TTF)

Op de voorraadlijst wetgeving van DGFZ staat het onderwerp "Levering op het landelijk net of op een buitenlands net", zie de beschrijving hierna. We zien hier samenhang met het eerdergenoemde wegvallen van het begrip "beurs". Bij de

toepassing van het huidige artikel 50, lid 3, onderdeel b, in de Wbm, moet voor alle betrokkenen, waaronder handelspartijen en (virtuele) beurzen, duidelijk zijn wie na inwerkingtreding van de Energiewet als gebruiker belastingplichtig is voor de EB/ODE. In combinatie met het wegvallen van het begrip "beurs", doet de Belastingdienst de suggestie om de definitie van het begrip elektriciteitsmarkt in de Energiewet zodanig aan te passen dat we in artikel 50 van de Wbm hiernaar kunnen verwijzen. Dit zou ook een definitie in de Energiewet vergen van het begrip gasmarkt respectievelijk gasbeurs, eventueel met uitbreiding van andere handelspartijen. De Belastingdienst staat open voor andere suggesties tot aanpassing van de wet om het beoogde doel te bereiken. Afzonderlijke wetgeving via bijvoorbeeld het Belastingplan Pakket of een Fiscale verzamelwet is wellicht niet meer nodig wanneer de definitie in de Energiewet overeenkomstig bovenstaand voorstel voor het begrip 'beurs' wordt aangepast.

Kort de achtergrond voor bovenstaande suggestie rond het begrip 'beurs':

In de praktijk is onduidelijk wie belastingplichtig is bij leveringen op het landelijk hoogspanningsnet van TenneT (TenneT-net) of op het landelijk gastransportnet van Gasunie Transport Services B.V. (GTS-net), en bij de zgn. Title Transfer Facility (TTF). Dit komt mede doordat in de Wbm voor het begrip *levering* wordt verwezen naar de [Wet op de omzetbelasting 1968](#). Op het TenneT-net en het GTS-net vindt handel tussen grote partijen plaats (leveranciers en grootverbruikers). Hoeveelheden gas en elektriciteit wisselen vele malen van eigenaar en het is niet altijd duidelijk of de kopende partij een gebruiker of een (door)leverancier is. Bovendien is de plaats van gebruik doorgaans niet bekend. Daardoor kan de leverancier de EB/ODE niet op de juiste wijze berekenen. Bovendien is het de vraag of er bij levering op het landelijke net of via TTF sprake is van een belastbaar feit. Volgens de wetsgeschiedenis is dat niet het geval. Hetzelfde speelt bij leveringen in het buitenland. Wanneer een grote gebruiker zelf elektriciteit in het buitenland koopt en zelf voor het transport naar zijn gebruikslocatie in Nederland zorgt, is er mogelijk sprake van een heffingslek. We kunnen dit voorkomen door wettelijk vast te leggen dat het gebruik van aardgas of elektriciteit belast is, indien dit product is verkregen door levering op het landelijk gastransportnet, het landelijk hoogspanningsnet of op een net buiten Nederland.

Energieverliezen/systeemverliezen

In de sessies met EZK is gesproken over energieverliezen. Voor de EB/ODE wordt bekeken of en op welke wijze we het niet belasten van energieverliezen kunnen formaliseren. In de Energiewet zien we dat artikel 3.47 gaat over zgn. *systeemverliezen*

Artikel 3.47 systeemverliezen

- 1. Een transmissie- of distributiesysteembeheerder treft doelmatige maatregelen om systeemverliezen te minimaliseren.*
- 2. Een transmissie- of distributiesysteembeheerder koopt elektriciteit of gas ter dekking van zijn systeemverliezen in volgens transparante, niet-discriminerende en marktgebaseerde procedures.*
- 3. Een transmissie- of distributiesysteembeheerder is verantwoordelijk voor de onbalans die het gevolg is van systeemverliezen binnen zijn systeem.*

Het begrip "systeemverliezen" is verder niet gedefinieerd in de Energiewet. Het is wenselijk om hier gezamenlijk naar te kijken.

<i>Invoering mogelijk per:</i>	01-01-2023
--------------------------------	------------

2.9. Eindoordeel

<i>Eindoordeel:</i>	Het voorstel is uitvoerbaar.
---------------------	------------------------------

3. Implementatie en vervolg

De implementatie vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de algemeen directeur Grote Ondernemingen als ketenvoorzitter Overige middelen.

4. Samenvatting

Het voorstel is uitvoerbaar.

De toename van het aantal nieuwe belastingplichtigen voor de EB en de ODE zal worden gemonitord. Vooral nog is het niet de verwachting dat het om zodanige hoeveelheden gaat dat dit van invloed is op de bedrijfsvoering of personele gevolgen heeft. Bij dit eindoordeel wordt ervan uitgegaan dat de in paragraaf 1.3 benoemde onduidelijkheden als gevolg van dit wetsvoorstel nog zullen worden weggenomen, en waar mogelijk ook de onderwerpen genoemd in paragraaf 2.8.

<i>Impact:</i>	ingrijpend / middelgroot / beperkt
----------------	--